63ste Jaargang No. 5135 — DAGBLAD — Zaterdag 14 Juni 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. B. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Republiek dreigt met verschroeide aarde politiek

Bevin geeft les aan journalisten

„De speech van Marshall voor de Harvard University is een der beroemsten uit de wereldgeschiedenis“

Twaalf van de voornaamste republikeinse partijen hebben zich verenigd in een eenheidspartij om „alle eventualiteiten, voortvloeiend uit de republikeinse tegenvoorstellen, het hoofd te kunnen bieden.“

De radio van Djokjakarta verklaarde gisteren dat de republikeinen vastbesloten zijn te blijven strijden voor de vrijheid en zonodig met verschroeide aarde politiek.

LUNCH VOOR DE PERS.

De Minister van Buitenlandse Zaken, Ernest Bevin, nam te Londen deel aan een lunch voor de pers en in zijn tafelrede kwam hij weer voor de dag met zijn idee van een parlement voor de gehele wereld, maar dan een parlement direct door het volk gekozen. Wel zeide hij eraan te twijfelen, dat hij in zijn leven nog zoiets kan meemaken. „Ik geloof, dat het gewone volk geen oorlog nodig heeft.“

Hij sprak ook over wat hij noemde de crisis waarin de internationale verhoudingen momenteel verkeren. „Er zijn inderdaad incidenten en men moet zich realiseren, dat zij niet tot een crisis uitgroeien. Komen wij dat crisiscomplex te boven, dan hebben wij werkelijk vrede.“

Bevin had nog critiek op de journalisten, die de conferentie van Moskou hebben verslagen, speciaal de Noordamerikaanse journalisten. „Het is maar beter om de feiten zuiver weer te geven dan om te gaan fantaseren in de pers. Er zijn journalisten, die voorop zetten. dat wat zij denken en die in hun beschouwingen hun verlangen weergeven. In de oude tijd hielden de buitenlandse betrekkingen alleen een groot diplomaten bezig. Nu in onze tijd houdt de massa zich bezig met de buitenlandse politiek en dit wil op de duur van belang zijn voor de vorming van een direct gekozen wereldparlement.“

Bevin wees ook op de hulp van Marshall tot de opbouw van een Verenigde Landen van Europa als een brug, die Oost- en West-Europa zal verbinden en hij wees er op, dat het van fatale gevolgen zou zijn, indien men om ideologische redenen en wat voor redenen dan ook, dit plan zou laten mislukken. Bevin zeide, dat hij blij was, dat ook bij de Noordamerikanen het plan goed begrepen werd en Rusland erin wordt opgenomen. Hij wees erop, dat men gerust mag zeggen, dat de redevoering van Marshall, gehouden voor de studenten van de Harvard Universiteit, een van de beroemdste redevoeringen zal zijn in de wereldgeschiedenis.

„Het lijkt mij“, zeide Bevin, „dat dit grote en wondervolle land Amerika, dat op de meest onzelfzuchtige wijze heeft bijgedragen om Europa te redden en dat voor de dag kwam met het plan van een verdrag voor de vier grote mogendheden, nu ook komt met een plan om het herstel van Europa mogelijk te maken. De „common-sense“ van het gewone volk is in staat om ieder probleem op te lossen, zoals wij dat in onze parlementaire regering kon zien. Maar het geeft aan de pers de zware verplichting om het nieuws en de beschouwingen over het nieuws juist weer te geven.

Ik ken niemand in de wereld van vandaag, die een taak heeft van groter belang voor de rust en de vrede op aarde dan den journalist. Hij moet zich niet lenen voor tendensieuze weergave van de feiten. Zuivere weergave van de feiten is betere propaganda dan fantasie. Zij zetten aan het volk voor wat het zal denken. Het is beter om in de ene kolom maar berichten te plaatsen en in de andere kolom de beschouwingen over de berichten.

BEVIN.
Leest ons journalisten de les

Zo helpt men het publiek een juiste opinie vormen en zo krijgt men een goede verstandhouding op internationaal gebied.“

Met kracht kwam hij op voor de vrijheid van de pers, waarnu juist ook in Lake Success om gevraagd wordt. „Ik voor mij geloof soms, dat dit een probleem was in het Engeland van vroeger, toen alles voor een klas was.“

Bevin had wel lof voor de wereldpers in zover men de quaestie in Brits Indië heeft verslagen. „Hier is een grote kans van 400.000.000 mensen. Ik moet toegeven dat deze zaak met de grootste restrictie is behandeld en er mede toe geleid heeft dat wij op een succesvolle wijze uit deze moeilijke quaestie zijn gekomen.“

Bevin wees erop, dat Engeland zich nog beschouwt als een wereldmacht „en als er iemand in de wereld in zijn hoofd krijgt te denken, dat Engeland „down“ is en uitgespeeld, dan voorspel ik daartegenover, dat wij in een paar jaar weer daar zullen staan waar wij waren.“

Hij wees hierbij op de goede samenwerking van de landen van het Britse wereldrijk en ziet hierin een hulp voor de vrede van de wereld (Londen, ANP 13.6).

PAPIER-AANVOER DOOR RUSSISCH SCHIP.

In La Guayra kwam het Russisch schip „Sevzaples“ aan, het eerste van een dienst die de lijn Venezuela — Rusland zal onderhouden.

De officieren en de bemanning hebben samen met hoge Russische functionnarissen van de Ambassade in Venezuela een bloemenhulde aan den Venezolaansen Bevrijder, Simon Bolivar, gebracht. Het schip bracht voor Venezuela 850 ton krantenpapier mede.

MEXICO.

In Mexico kreeg men een invitatie, om mee te doen aan de Olympische spelen.

VLIEGWEZEN.

De regering van Mexico gaf een technische commissie de mogelijkheid van nieuwe luchtlijnen welke Mexico met de voornaamste steden van Europa zal verbinden in studie.

VLIEGONGELUK.

Op 15 mijl ten N.W. van de stad Leesburg ging een D.C.'4 verloren met 50 personen aan boord. Het vliegtuig was verdwenen in storm en regen, nadat het contact gemaakt had met het station Martinsburg in West Virginia.

Men vond het wrak juist waar men op aanwijzing van de piloten moest gaan zoeken. Dit is het derde verschrikkelijk ongeluk met een D.C. '4 in de laatste drie weken. Het vliegtuig was opgestegen van het vliegveld Winchester in Virgina en vloog over de zg. „Blue Ridge“ (Leesburg, ANP 14.6).

[Het telegram spreekt van de stad Leesburg, zou dit misschien moeten zijn Lynchburg? Red.].

het nieuws van vandaag

Het gaat niet goed in Indië, de heren van de commissie generaal zijn begonnen met als maar door te vergaderen en men vreest dat ze voor Maandag niet tot een conclusie kunnen geraken, zodat de Kamer zitting Maandag in den Haag wel niet door zal kunnen gaan. Doch er is nog meer de republiek gebruikt zware termen, dat is misschien meer zo in de hitte, om een nationale vrijheid, dat deed Simon Bolivar, dat deed Willem van Oranje, doch het is wel verschrikkelijk om te moeten horen dat de heren de vrijheid zullen bevechten ook al moest het zijn **met de toepassing van een verschroeide aarde politiek.**

Bevin heeft gisteren een interessante speech gehouden bij een lunch van de heren van de pers.

Hij heeft ontzettend veel vertrouwen in het volk, het volk acht hij rijp om te kunnen oordelen, en hij wil daarom van de journalisten die hij gedacht de les las, vooral de Amerikaanse, dat ze apart en precies weergeven wat er gebeurt en daar naast weergeven wat er door hen over gedacht wordt. Hij wenst niet dat ze de boel door elkaar gooien. Bevin is toch wel al te optimistisch en hij moet toch niet vergeten, dat het helemaal niet goed is om al die sophistische berichten uit Moskou zo maar opgediend te krijgen, de menschen vliegen er in. Zo was het vóór de oorlog ook niet goed, om maar in twaalf kolommen de speechen van Hitler weer te geven zoals de Nederlandse kranten dat deden. Het volk acht hij rijp voor een wereld parlement.

De rede van Marshall de vorige week gehouden voor de Havard University over de oprichten van de Verenigde Staten van Europa, acht hij van betekenis, hij vindt het een van de redevoeringen, die in de wereldgeschiedenis bekend zullen blijven.

De „Amigoe“ gaf reeds een overzicht over de pogingen van de Verenigde Staten van Europa en we zien in alle kranten er stukken over verschijnen, Knickerbocker schreef er gisteren ook reeds over, om te beginnen met Julius Cesar die het eerst er aangedacht zou hebben en te eindigen met oud minister Kerstens, die er nu over gaat denken. Met rede wees men op het heilig Roomse rijk van de Middeleeuwen.

Doch Wilson kende Europa niet, Marshall wel? Hij ziet het vooral practisch de verenigde staten van Europa zijn gemakkelijker op de been te helpen, dat een werelddeel met zooveel grenzen waar geen doorkomen aan is. Dat hebben we in Amerika toch ook niet!

Gromyko maakte reclame voor zijn plannen, doch de vergadering werd verdaagd.

Mevr. Peron kwam naar Toledo

GROMYKO.

Gromyko heeft in Lake Success een vergadering gehouden van een dertig minuten, waarbij hij uiteenzette, dat het werk van de atomaire commissie in het plan der Russen heel simpel is en ook zeer direct, hij viel het plan van de Amerikanen in deze zaak aan en verklaarde het waardeloos, men moet ook werkelijk een schakel zien tussen beperking van atomaire wapenen en de kwestie van de ontwapening. Het plan der Amerikanen dat de steun kreeg van de meerderheid, ziet die schakel niet. De vergadering werd verdaagd tot de achttiende, zonder stappen te nemen betreffende de beide plannen (Lake Success, ANP 13.6).

BEDEVAART OVERVALLEN

Uit Columbia komt het vreemde bericht, dat een bedevaart in het district Santander bij de stad California overvallen werd. De bandieten doden zeven personen, meldt de krant „El Siglo“ in Bogota (Bogota, ANP 13.6).

BIDAULT.

In een verhandeling over de vredesverdragen getuigde Bidault de minister van buitenlandse zaken, dat zonder Frankrijk de vredesverdragen nooit klaar gekomen zouden zijn, hij wil persoonlijk de verantwoording wel dragen voor de oplossing in de kwestie Trieste, hij verklaarde dat Frankrijk nog wel genegen is om verder met Italië te gaan onderhandelen, het blijkt, dat de afstand van de koloniën door Italië niet de goedkeuring draagt van Bidault, het is niet geoorloofd om onrechtvaardig te zijn en de geest van de vrede is niet gediend van zware straffen (Parijs, ANP 13.6).

MACARONI ZOEK.

De communisten probeeren in hun aanvallen op de Gasperi scandalen aan het licht te brengen en zoo heeft de leider van de communisten nu een onderzoek gevraagd in zake een partij macaroni (Rome, ANP 13.6).

NUNTIUS IN CHILI.

Z.H. de Paus benoemde Mgr. Zanin tot nuntius in Chili, Mgr. Mario Zanin had een afscheidsaudiëntie bij den Paus (Rome, ANP 13.6).

SPANJE.

Een officiële zegsman wist mede te delen, dat tot op de dag van vandaag Spanje nog niet is uitgenodigd om deel te nemen aan de Olympiade, die het volgend jaar in Engeland gehouden zal worden (ANP 13.6).

FIESTA IN TOLEDO.

Señora Peron heeft ook een bezoek gebracht aan de beroemde stad Toledo op weg naar die stad werd zij luide toegejuicht, men had erepoorten opgericht en riep „Leve Peron, leven Franco.“

Zij was vergezeld van mevr. Franco en bij het binnenkomen van de stad werd ze welkom geheten door de held van de verdediging van het Alcazar generaal Moscardo.

Ze ontvingen de sleutels van de stad en werd begroet door de kardinaal van Toledo. Nadat ze vanaf het balkon de menigte had gade geslagen, die haar huldigde, werd er een bezoek gebracht aan de kathedraal en andere bezienswaardigheden van de stad. Het volk kreeg een halve dag vrijaf. (Toledo, ANP 13.6).

CONGRES VAN PRAAG.

Op het congres van Praag waar de vakbonden van de gehele wereld bijeen kwamen werd besloten tot het oprichten van fondsen voor de communisten in Spanje, terwijl men tevens onmiddellijk actie tegen Franco eist, men wil aansturen op een sancties tegen het vervoer van goederen uit Spanje. (Praag, ANP 13.6).

BUSSENSTAKING.

In San Louis waren de bussen heden in staking, daar de chauffeurs niet eens waren met het contract dat de maatschappij hun aanbood. San Louis is een stad van meer dan 1.000.000 inwoners (San Louis, ANP 13.6).

Nieuws uit Nederlands Indie

Aneta meldt, dat na de terugkomst van de commissie generaal gisteren te Batavia een drukke politieke activiteit heerst. De besprekingen tussen **Schermerhorn, Van Mook en Van Poll** met hun adviseurs duren voort, terwijl de leden van de Indonesische delegatie uit Djokja naar Batavia zijn gevlogen om een speciale bijeenkomst bij te wonen ter bespreking van de ernstige situatie.

Wegens de vele besprekingen die gevoerd moeten worden met autoriteiten zoals de Sultan van Pontianak, het Staatshoofd van West Borneo en president Soekawati van Oostindonesië, die momenteel in Batavia verblijven is het onwaarschijnlijk dat de commissie generaal advies kan uitbrengen voor de kabinetszitting van a.s. Maandag te den Haag. Ook Sjahrir wordt binnenkort te Batavia verwacht.

Een Nederlandse militaire woordvoerder verklaarde heden, dat de Nederlandse bewaking van de republikeinse gebouwen, welke op 5 Juni jl. werd ingesteld wegens verwachte Pasoendan acties, is opgeheven.

Een invloedrijk Egyptisch dagblad „Al Ahram“ besprak de Nederlandse reactie op het Indonesisch-Egyptisch vriendschapsverdrag en schreef: „Egypte heeft besloten geen waarde te hechten aan de Nederlandse bedreiging, welke houding dit land ook mag aannemen.“

Volgens de „Agence Frank Presse“ verklaarde een hoge Nederlandse autoriteit te Batavia, dat er slechts twee mogelijkheden zijn: **terugtrekking van de Nederlanders uit Java en Sumatra of militaire acties.** Een aanvaarding van de republikeinse tegenvoorstellen staat gelijk aan een overlevering van geheel Indonesië aan de republiek. De woordvoerder verklaarde dat de Nederlandse regering zal blijven vasthouden aan Linggadjati hetgeen uitgevoerd zal worden met de republiek of indien onmogelijk **zonder** de republiek (Aneta, 13.6).

In een open brief aan het cabinet verklaart de Nederland-Indonesië associatie dat zij iedere militaire actie naar aanleiding van de verwerping van de Nederlandse voorstellen ongerechtigd acht. Men wijst op artikel 16 van Linggadjati waar staat dat onmiddellijk een aanvang gemaakt zal worden met de terugtrekking der Nederlandse troepen. Men kan ook niet eisen, dat Indonesië de Nederlandse troepen in hun gebied toelaten, terwijl het aantal zetels dat de republiek wordt toegekend in de federale regering te weinig is gezien de belangrijkheid van Java en Sumatra. De associatie veroordeelt iedere poging om de bezettingsgebieden uit te breiden op grond van separatistische bewegingen.

ARTIKET 16.

„Aanstonds na het tot standkomen van deze overeenkomst zullen beide partijen overgaan tot vermindering van de troepensterkte aan beide zijden. Zij zullen in overleg treden omtrent de mate en het tempo van deze vermindering en omtrent de samenwerking op militair gebied.“

DJOKJAKARTA.

De bevolking van Djokjakarta neemt gestadig toe. Men trekt uit Semarang, Soerabaja en Bandoeng weg naar deze stad. De bevolking is aangegroeid tot ongeveer 1 millioen.

Nederlandse stiefkinderen

De parlementaire commissie, die onlangs een trip maakte naar Suriname en Curaçao, heeft thans een verslag van deze reis bij de Staten-Generaal ingediend, een verslag, dat opnieuw de oude waarheid demonstreert, dat deze gebieden in Nederlands Indië, door Nederland altijd stiefmoederlijk zijn behandeld en dat wij Nederlanders als koloniserende mogendheid allerminst reden hebben tegenover deze gebieden een hoge borst op te zetten! Want wanneer wij uit dit rapport kennis nemen van de toestanden op sociaal, cultureel en hygiënisch gebied in deze delen van het Koninkrijk, dan moeten wij ons toch eigenlijk diep schamen.

Want op dit gebied blijkt, dat er na een zo langdurig Nederlands bewind, nog letterlijk alles te wensen overblijft!

Laten we nu vooral niet als verontschuldiging aanvoeren, dat Suriname en Curaçao steeds gebieden zijn geweest, die voor ons weinig financieel voordeel af wierpen, want wij zouden daardoor alleen maar te kennen geven, dat wij de verplichtingen tegenover deze delen van ons koninkrijk alleen maar nakomen, voor zover we die uit de winsten van deze gebieden kunnen financieren.

Neen, dit rapport laat niet de minste twijfel meer over, dat wij onze verplichtingen tegenover deze volken, zeer slecht zijn nagekomen!

Want er komt nog bij, dat wat er nog gebeurd is op het terrein van de ziekenverpleging en het onderwijs voor een zeer belangrijk deel is geschied door de Missie en Zending, vaak met heel weinig steun van het Gouvernement. Typerend in dit opzicht zijn de ervaringen van Pater Kuipers, die in de negerdorpen van Suriname op hygiënisch gebied, belangrijk pionierswerk heeft gedaan, maar dit tenslotte moest opgeven, omdat er van Gouvernementszijde niet de minste belangstelling voor was.

Dat deze gebieden, met uitzondering dan van Curaçao, dat de laatste jaren een periode van welvaart en bloei doormaakt, hetgeen overigens in geen enkel opzicht op rekening van Nederland geschoven kan worden, op elk gebied een achterlijke en verwaarloosde indruk maken, is voor een groot deel te wijten aan het feit, dat het moederland voor deze gebieden altijd een zeer gebrekkige en kortzichtige belangstelling heeft gehad.

Onze houding was geen andere, dan die van den kleinen kortzichtigen winkelier, die er op uit is om uit zijn zaak een directe winst te puren, maar er niet aan denkt er geld in te steken voor een winst op lange termijn.

Deze politiek is ook de oorzaak geweest, dat de enige industrie, die in Suriname behoorlijke winsten opleverd, nl. die van de bauxiet in Noordamerikaanse handen is, omdat de Noordamerikaanse zakenlui hier meer doorzicht hadden dan de Nederlandse, wat op dit ogenblik ook voor ons land een grote strop is.

Dat de bananen en koffiecultuur in Suriname nooit iets geworden is, danken wij ook aan de kortzichtigheid van het Nederlandse kapitaal, maar ook aan de geringe belangstelling voor deze gebieden bij de Nederlandse Regering. Men heeft ten onzent nooit enige belangstelling gehad voor de West, alles was geconcentreerd op de Oost en dit wreekt zich nu in hoge mate. Niet alleen door de moeilijkheden, welke wij nu in Oost-Indië ondervinden, maar ook, omdat wij de producten uit de West, momenteel zeer goed kunnen gebruiken. We denken slechts aan hout, dat van prima qualiteit, in grote hoeveelheden in Suriname te vinden is en dat op dit moment voor onze woningbouw van onschatbare waarde zou zijn. Hout van een qualiteit, zo zeide Mr. Kropman, voorzitter van de delegatie, in Utrecht, dat voor ons momenteel zijn gewicht in goud waard is. Maar er is nooit aan een houtcultuur in Suriname gedaan en nu stampen we die niet plotseling uit de grond.

Er zijn vruchtbare gronden in Suriname bv., die in Nickerie, die volgens de onderzoekingen van Groninger landbouwers o.m. de heren van Dijk zich uitstekend lenen voor een rijstcultuur, maar daar is door ons gouvernement nooit iets aan gedaan.

Suriname is een land dat doorsneden wordt door tal van grote en bevaarbare rivieren, die voor de ontginning van grote waarde zijn. Maar zelfs aan de oevers van deze rivieren, zo vertelt de commissie, vinden we nog bijna een totaal verarmde negerbevolking.

We zeiden reeds, dat op de Antillen, waartoe Curaçao behoort een grote welvaart heerst, vooral op Curaçao en Aruba, dank zij de petroleum-raffinaderijen. De olie in Venezuela gewonnen, wordt daar geraffineerd en deze industrie van de Bataafse en Shell heeft grote welvaart op Curaçao gebracht. Maar als deze ondernemingen er vandaag of morgen een financieel belang in zien, de olie in Venezuela zelf te gaan raffineren, dan is het met de welvaart van Curaçao gedaan.

Er zijn grote fouten gemaakt bij het Nederlands bestuur van deze toch niet onbelangrijke gebieden. Een van de grootste is wel het monopolie, dat gegeven is aan de K.N.S.M., wat voor Nederland

en voor deze maatschappij een financieel voordeel is geweest, maar voor Suriname vooral een ramp geworden is. Aan de binnenlandse scheepvaart heeft de K.N.S.M. nooit iets anders gedaan, dan deze tegen te werken en men kon daar niets aan doen, omdat zij een monopolie had. En het ontbreken van een behoorlijke scheepvaart, maakte de exploitatie van het binnenland zo goed als onmogelijk.

Het gevolg van dit alles is natuurlijk geweest, dat de bevolking arm bleef en dus ook het gouvernement, waardoor van de hygiënische, sociale en culturele taak in deze gebieden weinig terecht kwam. Wat de commissie ons vertelt van toestanden op dit gebied is even ergerlijk als beschamend voor het vroeger zo rijke en welvarende Nederland. Het onderwijs staat er op een zeer laag peil en meer dan wat uitgebreid lager onderwijs is er niet. Geen vakonderwijs, geen technisch onderwijs en geen middelbaar onderwijs. Het culturele leven staat er dan ook op een zeer laag peil.

De gezondheidsdienst is er zeer primitief, het enige grote hospitaal voor Suriname staat in Paramaribo, maar een oude afgekeurde kazerne in ons land, vertelde Mr. Kropman, lijkt meer op een ziekenhuis dan dit gebouw. Dat er van een enigszins moderne medisch instrumentarium, ook geen sprake is, spreekt vanzelf.

In Curaçao is het op dit gebied iets beter. In Willemstad heeft men vooral de laatste jaren een behoorlijk ziekenhuis, maar voor een belangrijk deel, dank zij de Paters Dominicanen, die er de godsdienstige leiding hebben. Suriname is voor ruim een derde katholiek, Curaçao voor 80%. In Curaçao is ook het onderwijs iets beter, er is bijv. ook behoorlijk vakonderwijs, dank zij de fraters van Tilburg, die hier verdienstelijk werk hebben gedaan.

De politieke scholing van beide volken, zo constateert de Commissie, staat nog in de kinderschoenen, wat ook het gevolg is, dat de politieke partijen in beide gebieden — die overigens enkele dagen varen per mailstomer van elkander liggen — tot nu toe geen enkele politieke verantwoordelijkheid droegen. Er wordt over hen, zonder hen en vaak tegen hen geregeerd. De Commissie zegt dan ook, dat de toegezegde hervormingen op staatkundig terrein, ook niet spoedig moeten worden ingevoerd. Misschien, dat dit laatste dan ook iets zal bijdragen om de anti-Nederlandse stemming in beide gebieden, wat te verzacht. Een anti-Nederlandse stemming, die, zoals de commissie zegt, veroorzaakt is, door het vaak hautaine optreden van de Nederlanders aldaar, die de inlandse bevolking uit de hoogte behandelden en deze bevolking hun minderwaardigheidscomplex deed versterken. Waarbij nog komt, dat de Nederlanders naar deze streken uitgezonden, nu niet bepaald altijd tot de meest gave karakters van ons volk behoorden en dan ook door hun persoonlijk leven, dat cultureel gewoonlijk op een laag peil staat (noch in Suriname, noch in Curaçao, kan een behoorlijke boekwinkel bestaan) allerminst voorbeelden waren. Zeker konden zij aan hun voorbeeld niet het motief ontlenen, zich superieur van de inlandse bevolking te gevoelen.

Neen, individueel maar ook als volksgemeenschap zijn wij tegenover deze delen van het Rijk der Nederlanden in hoge mate te kort geschoten en hebben wij als Nederlanders nog heel wat goed te maken.

(O. N.).

Ons Noorden schreef:

In het bovenafgedrukte artikel ziet men de indruk, die het parlementaire rapport van de parlementaire commissie gemaakt heeft in Holland:

„Ons Noorden" is een dagblad op Katholieke basis, dat te Groningen wordt uitgegeven voor de drie Noordelijke Provinciën. Een blad, dat nog al bekendheid geniet daar het geen blad voor de mond neemt en nog al progressief moet heten.

Is het nu niet waar, dat de parlementaire commissie te veel het rapport in de minuer gesteld heeft? Laten we niet zeggen, niet erg, daar heeft b.v. Suriname zeker niets als voordeel van, we gunnen dat Suriname van harte, doch het is ook waar wat die anders schrijver wiens artikel we eerder afdrukten zeide, een vroegere geneesheer in Suriname „er wordt te veel de indruk gewekt alsof we nu toch ook werkelijk niets voor die beide gebiedsdelen gedaan hebben" en dat is inderdaad koren op de molen van sommigen! Er is nog véél te doen, doch de commissie is té vlug in het rapporteren en té snel in de conclusies.

Te weinig ziet men de historische achtergrond. Keulen en Aken zijn niet op een dag gebouwd, herinner U maar die uitspraak over cultuur en die dikke uitspraak als zou het onderwijs in Suriname nu toch eigenlijk bijna niets zijn, dat weten we toch wel beter.

Werkelijk de rapportering van de commissie is geen succes geweest, ergelijke artikelen als hier boven afgedrukt in toch helemaal geen revolutionaire bladen, zijn nog niets bij artikelen in andere bladen verschenen, die we maar niet eens hebben afgedrukt. We kunnen de parlementaire commissie nog niet als een succes zien, hoe sterk de heren daar misschien zelf ook van overtuigd waren in hun uitlatingen aan de pers toen zij op Schiphol weer uit het vliegtuig stapten. Een ding is goed en komt meer belangstelling voor de West, doch de indruk over de West is niet juist, té somber, té algemeen zijn verschillende van de uitspraken met de kwade gevolgen van dien.

CURAÇAO

JEUGDCRIMINALITEIT.

Gisteren konden onze lezers zien, hoe in het artikel over de taak van de politie op Curaçao met evenzovele woorden gezegd wordt, dat de jeugdcriminaliteit toeneemt. Maar waarom dan toch namen de Staten het aanbod niet aan, om de Congregatie van de Broeders van Dongen om hier op Curaçao een tuchthuis te openen, niet aan. Tegen hun werk als verplegers in het gesticht „Monte Cristo" was geen bezwaar, dat werd als technisch gezien, terwijl tegen de Broeders als opvoeders van de misdadige jeugd er bezwaar bleef bij enkelen. Maar opvoeding en vooral opvoeding van misdadige jeugd bij de opvoeding moet toch principieel zijn. Welnu, hier zullen de toekomstige gasten van dat nieuwe huis wel katholieke jongens zijn in grote meerderheid. Geef hun dan toch een principiële opvoeding. Heren, weest breed!

HERSTEL.

In te grote vrijheid heeft gisteren de zetter de „onderzeedienst" maar veranderd in „duikbootdienst". Natuurlijk bieden we onze excuses aan, de man kende niet het verschil. Onze gelukwensen dus nogmaals.

COMMANDO OVERDRACHT.

Maandagmorgen 9 uur zal op de Marine basis de commando overdracht plaats hebben. Overste Suermondt zal daar aan Overste Verstraelen het commando overdragen.

NIEUWE VERPLEEGSTERS.

Met de Holland plane arriveerden gisteren twee nieuwe verpleegsters voor het St. Elizabeth Hospitaal.

SCHEEPSBERICHTEN.

13 Juni 1947.

G. H. Pendleton naar Guanta Ciio van M'bo; Edg. D. Williams naar Santa Marta.

SOCRATES.

Naar wij vernemen heeft de Socrates in een der Chileense havens een oponthoud, daar het schip nabij de haven van Talcahuana even aan de grond liep. Het schip liep de haven binnen en wordt daar onderzocht. Het Chileense tijdschrift „La Patria" bevat interessante foto's waarop wij de Socrates zien liggen te midden van de 2 sleepboten. De acht Nederlandse passagiers vinden natuurlijk vertraging op hun terugreis naar het vaderland. Nadere inlichtingen kon men hier ten kantore van de K.N.S.M. ons niet verstrekken daar alles behandeld wordt via het kantoor in Valparaiso.

VAN MUSEA GESPROKEN.

Enige tijd geleden werd gemeld, dat er een stichting tot stand was gekomen om hier te lande een museum te stichten — iets waarover reeds lang en vaak gesproken is, maar waar men eenvoudig niet toe kwam omdat niemand goed wist waar de middelen ervoor moesten worden gehaald. Met een beetje overheidssteun alleen maakt en onderhoudt men geen behoorlijk museum.

In dit verband is het misschien dienstig om uit de memorie van antwoord op de Curaçaose begroting het volgende te knippen: „De Gouverneur heeft ten vorige jare voorgesteld aan het Curaçaos Museum een bedrag van 75.000,— G. te verlenen voor 1946 en 25.000,— G. voor elk der jaren 1947 en 1948, welk voorstel in de Staten een gunstig onthaal heeft gevonden.

Het bedrag ad 5.000,— G., dat voor 1947 was geraamd, is reeds thans geheel ontoereikend gebleken."

(Het Nieuws).

FEEST DER FRATERS VAN TILBURG.

Heden Zaterdag vieren de Eerw. Fraters van Tilburg hun patroon feest nl. het feest van het Onbevlekte Hart van Maria. Onze gelukwensen.

VLAGGEDAG.

Enkele jaren geleden in de oorlog werden we de dag van heden als de vlaggedag en zagen we aan het Waaigat de vlaggen opgesteld van al de naties, die met ons vochten om een rechtvaardige vrede. Nu wordt die dag totaal vergeten.

DINER VOOR DE PERS IN WEST END.

Nadat wij gisteren de tafelrede van Bevin vertaald hadden, welke rede hij tijdens een diner voor de pers in Londen gehouden heeft gingen wij naar West End, alwaar de heer Ng. Yat Lam, ons tot een diner had uitgenodigd. 6 Vertegenwoordigers van de pers zaten daar tezamen aan terwijl de pracht van het Oosten hen omgaf. Het menu bood ons vogelnestjes (Yuen Woh), uit Tjilatjap in Nederlands Indië, Tevens werd er geserveerd Chinese vis, zeehondenvlees, paddestoelen, om kort te gaan een vijftien tal gerechten naar de wijsheid van de Chinese kok, waaruit zijn kunde op het gebied der kookkunst heel duidelijk naar voren kwam.

Het is de bedoeling van dit nieuwe restaurant, om zuiver Chinese schotels aan te bieden en wij kunnen zeggen, dat de journalisten als examinatoren daar tesamen de kok „summa cum laude" hebben laten slagen. Het diner had een gezellig verloop en bracht de verdeelde pers door champagne tesamen.

De vertegenwoordiger van de „Amigoe" bedankte de directie van het nieuwe restaurant. Er werden ontroerende redevoeringen gehouden in den geest van de rede van Bevin, die ons journalisten gisteren zo heerlijk de les heeft gelezen.

De Yong Tong Kou (Paddestoelen) waren overheerlijkt en de directie specialiseert zich in een gerecht Wan Tan Mien, een gerecht dat onder de Amerikanen zeer geliefd is. Het is duidelijk dat men de glorie van China, de thee niet vergeten had. Het werd ons geserveerd in kleine kommen. Na een kort onderricht hoe men met stokjes moet eten, zetten de journalisten van Curaçao de borden met rijst tegen hun kin en werkten met de stokjes de overheerlijke rijst naar binnen (er werden gelukkig geen foto's genomen). De journalisten waren de tekst uit de Bijbel gedachtig „Hoe goed is het als broeders tesamen te zijn."

HULDIGING BOS VERSCHUUR.

Gisterenavond had in de club J.P.F. de afscheidsplechtigheid plaats van de heer Wim Bos Verschuur, die hedenmorgen weer naar Suriname is teruggekeerd. Er was veel enthousiasme, er werden verschillende redevoeringen gehouden. Als cadeau bood men de heer Bos Verschuur voetballen aan (voor zijn voetballers zoals we, die kennen uit de caricatuur in de West?) Deze ballen waren een cadeau van het Surinamedorp. Ook kreeg hij een enveloppe met inhoud. De pers was niet uitgenodigd, wat ons spijt te meer daar men terugkwam op wat de „Amigoe" geschreven had.

VAN CURAÇAO NAAR JAPAN.

Persbericht.

Curaçao, 13 Juni 1947.

Hedenochtend 11 uur heeft de heer Zaubeh She, Consul van China, in gezelschap van de Vice Consul van China een afscheidsbezoek gebracht aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur.

De Heer Zaubeh She is overgeplaatst naar Japan.

Bovenwinden

VLIEGONGELUK BIJ SINT MAARTEN.

Onze biezondere correspondent seint ons uit de Bovenwinden, dat het vliegtuig, dat een paar dagen geleden te Sint Maarten neerstortte, toebehoorde aan de Franse maatschappij „Heynen". Het vliegtuig steeg op van de basis Tintamara en kwam onmiddellijk in moeilijkheden te verkeren. Het toestel vloog in brand en stortte neer.

Alle inzittenden zijn in de vlammen omgekomen. Het vliegtuig werd bestuurd door den Noordamerikaansen vlieger Griffin. Als radio-operator was aan boord de heer Rodgers. Tevens bevond zich in het vliegtuig de heer Kapitein Martel, die dienst voert op de boten van de „Heynen".

Deze drie slachtoffers werden onder grote belangstelling te Marigot (Sint Maarten) begraven.

Sinds het ongeluk, waarbij Zuster Armelle om het leven kwam, heeft de Gouverneur van Guadeloupe betrokken maatschappij verboden passagiers te vervoeren.

Radio Nederland

Wereld omroep P.C.J.

Program

14 uur PCJ 16 — 19 — 49 Meterband.

20 uur PCJ 25 — 31 — 49 Meterband.

Zondagmorgen: VOOR DE WEST.

2.05 — 2.20 uur: „Latijns-Amerikaanse Cultuur" — D. W. A. van der Kemp.

Zondag 15 Juni.

5 uur: Engelse Berichten.

13.30 uur: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.

14 uur: Oosterse uitzending:
1. Het voornaamste Nieuws.
2. Moderne Chinese Muziek — piano-solo door Tjen Tjauw Soe.

14.30 uur: Opening en Programma-overzicht.

Nederlands Nieuws.

14.40 uur: „Het Concertgebouworkest" o.l.v. Eduard van Beinum. Uitzending uit het Concertgebouw te Amsterdam (e.o.)
1. Ouverture „Figaro's Hochzeit" (W. A. Mozart)
2. Symphonie No. 88 in G. Gr. t. (J. Haydn)
3. Drie Nocturnes (C. Debussy).

15.30 uur: Indisch Nieuws.

15.40 uur: „Het Mimosa-orkest" o.l.v. George Corbeau.

O. Tune — Corbeau.
1. Tea for two — Youmans — bew. Corbeau.
2. Schön Rosmarin — Fr. Kreisler — bew. Corbeau.
3. Peter Pan — Moreton — Kay — bew. Corbeau.
4. Serenade in the Night, Pianosolo — Bixio.
5. Firefly selectie — Friml — bew. Corbeau.
6. Mimosa (voor kleine bezetting) — Corbeau.
7. Hollandse cocktail — bew. Corbeau.

O. Tune — Corbeau.

16.09 uur: Programma van morgen.

16.10 uur: Wijdingsdienst uit het Militair Sanatorium te Amersfoort. Voorganger: Majoor Veldprediker Ds. W. Rijnsburger.

16.28 uur: Nederlands Nieuws in het kort.

16.30 uur: Internationaal „Happy Station" Programma door Edward Startz.

Sluiting en Wilhelmus.

18 uur: Einde uitzending.

Maandagmorgen: VOOR DE WEST.

2.45 — 3.15 uur: Wijdingsdienst uit het Militair Sanatorium te Amersfoort. Voorganger: Majoor Veldprediker Dr. W. Rijnsburger. Verder Kekelijke Berichten.

3.15 — 3.28 uur: Monia Liter and her 20th Century Serenaders (gr.)
1. Bolero uit „Southern Suite" (Liter)
2. Interlude for Sentiment (Bridgewater, arr. Liter)
3. Jig (Black — arr. Liter)
4. Cuban Pete (Norman — arr. Liter)
5. Flash in the Pan (M. Liter).

Maandag 16 Juni.

14 uur PCJ 16 — 19 — 49 Meterband.

20 uur PCJ 25 — 31 — 49 Meterband.

10.30 uur: Engelse Berichten.

13.30 uur: Programma voor de Nederlandse Strijdkrachten in Indië.
1. Nieuws.
2. De Stem van de Jeugd.
3. Actuele Causerie.

14.30 uur: Opening en Programma-overzicht.

Nederlands-, Indisch- en Sport Nieuws.

15 uur: Het Regenboogcabaret o.l.v. Willy van Hemert m.m.v.: Tiny Visser, Kitty Knappert, Willy van Hemert, Ko van den Bosch en aan de vleugel: Wim de Soet.

15.30 uur: Internationaal Nieuws en Persoverzicht.

15.45 uur: „La Traviata" van G. Verdi.

Verkorte uitvoering door solisten, koor en orkest van de Scala te Milaan o.l.v. Carlo Sabanjo (gr.)

16.14 uur: Programma van morgen.

16.15 uur: Voor de Zending o.l.v. G. Verheul.

16.26 uur: Nederlands Nieuws in het kort, Sluiting en Wilhelmus.

16.30 uur: Einde Uitzending.

19 uur: Engelse Berichten.

23.30 uur: Engelse Berichten.

BEKENDMAKING.

Bij de Curaçaosche Politie bestaat voor Nederlandsche onderdanen van het mannelijk geslacht gelegenheid voor dienstneming als adspirantagent van politie.

EISCHEN.

leeftijd: van 20 tot en met 28 jaar;

lengte: tenminste 1.70 meter;

lichamelijk geschikt zijn (te blijken uit een geneeskundig onderzoek) voldoende algemeene ontwikkeling bezitten (te blijken uit een eenvoudig examen — o.a. Nederlandsche taal en rekenen);

bij voorkeur ongehuwd zijn.

Gedurende eerste jaar worden de adspiranten opgeleid tot agent van politie voor den Straatdienst, daarna tot brigadier van politie.

Bezoldiging bij indiensttreding:

ongehuwd f. 2076.— per jaar:

gehuwd f. 2160.— per jaar

Bezoldiging als agent van politie:

ongehuwd f. 2544.— tot f. 2880.— per jaar;

gehuwd f. 2880.— tot f. 3600.— per jaar

Bezoldiging als brigadier van politie:

ongehuwd f. 2880.— tot f. 3648.— per jaar;

gehuwd f. 3600.— tot f. 4560.— per jaar:

Bovendien de voor ambtenaren vastgestelde duurtetoelagen en een kleedingtoelage ad. f. 120.— per jaar.

Eigenhandig gechreven sollicitatie met bijvoeging van een uittreksel geboorteregister voor 1 Juli 1947 in te dienen bij den Commandant van het Korps Militaire Politietroepen te Willemstad.

SPORT

K.S.C.

Finale schoolwedstrijden.

Men schrijft ons:

In de finale van de schoolcompetitie wist St. Jozefschool het technisch beter spelend elftal van Wishi te verslaan.

De wedstrijd was 't aankijken waard en de talrijke toeschouwers, grote en kleine, genoten volop.

Wishi stond eerst met 2—0 voor. Na de rust maakte St. Jozefschool met behulp van de wind gelijk en bij de verlenging wisten ze in de laatste minuut 't winnende punt te maken.

Na de wedstrijd hield de sportleider, Wim Pooters, een korte toespraak waarin hij de Fraters bedankte voor hun medewerking, om de jeugd van Curaçao van goede sport te laten genieten. Daarna reikte Miss Barrow de prijzen uit aan de twee kampioeneren, „Pabien".

't Ligt in de bedoeling, om na de vacantie een volledige schoolcompetitie te houden.

En Pietermaai hoeft zich niet ongerust te maken. Heel binnenkort komt 't veld op Pietermaai klaar en dan maar oefenen jongens.

SCHAKEN.

Kampioenschap van Curaçao.

Denderdagavond jl. werden in hotel Washington enige afgebroken en uitgestelde partijen uit de vorige ronden gespeeld met het volgende resultaat:

Zonenschain — Voordenhout 1—0; Moron — Zonenschain ½—½; Lopes — Pang Atjok 0—1; Pang Atjok — Hudson 1—0; Martinez — Moron afgebroken.

Pang Atjok wist zijn beide afgebroken partijen te winnen en staat nu stevig op de eerste plaats met 7 punten uit 7 partijen. Vrouwe Fortuna is hem in dit tournooi niet ongunstig gezind: nu betoverde Lopes, zodat deze bij afruilen een toren vergat terug te nemen!

De ranglijst ziet er nu als volgt uit:

	gesp.	gew.	gel.	verl.	pnt	Afgebroken of uitgesteld
Pang Atjok	7	7			7	—
Kleyngeld	7	5	1	1	5½	0
Moron	6	4	2	—	5	1
Avis	7	4	1	2	4½	—
Zonenschain	7	3	2	2	4	—
Lemmens	6	3	—	3	3	1
Voordenhout	6	2	1	3	2½	1
Martinez	4	2	—	2	2	3
Araujo	6	1	1	4	1½	1
Lopes	6	1	1	4	1½	1
Hudson	7	0	2	5	1	—
De Groot	7	0	1	6	½	—

Het is duidelijk dat Kleyngeld en Moron het uiterste zullen doen om Pang Atjok nog in te halen. In de laatste vier ronden zal het dus behoorlijk spannen. Pang Atjok moet nog spelen tegen Araujo, Moron, Kleyngeld en Lemmens; Moron tegen Voordenhout, Pang Atjok, Lemmens en Avis, terwijl Kleyngeld de strijd moet aanbinden met Lopes, Araujo, Pang Atjok en De Groot.

Ook de „afweerstrijd" in de onderste regionen kan zeer fel worden. De Groot die nu de laatste plaats bezet, kan tegen Araujo, Lopes en Hudson nog laten zien wat hij in zijn mars heeft.

Maandag 16 Juni wordt de 8e ronde gespeeld in het Repetitielocaal Asiento.

TERUGVOER. SPOORWEGMATERIAAL.

Tot dusverre zijn 565 locomotieven, 840 passagierswagons en 33.371 vrachtwagons uit de Noordamerikaanse bezettingszone in Duitsland teruggezonden naar de landen, waaruit dit materiaal afkomstig is. Hiertoe behoren ook België en Nederland. Voorts vinden onderhandelingen plaats voor het herstel van locomotieven in België.

Nieuws van overal.

TRUMAN.

Op zijn terugreis uit Canada heeft President Truman een bezoek gebracht aan de Niagarawaterval ((AP), 13.6).

CHINA EN RUSLAND.

Welingelichte kringen melden dat de Sovjet-ambassadeur in China A. A. Petrov naar Moskou teruggaat op het einde van deze maand. De reden wordt niet opgegeven. Naar men weet protesteerde China in Moskou in verband met de inval van de Mongolen, die geholpen zouden zijn door vliegtuigen, welke van Sovjet maaksel waren (Nanking, (AP) 13.6).

NAAR AMERIKA.

De gemachtigde socialist Giuseppe Saragat zal Zaterdag naar Amerika vertrekken voor een kort bezoek aan de Verenigde Staten. Hij zal de economische en sociale problemen met de verschillende politieke leiders bespreken en vooral de noodzakelijkheid van de Italiaanse immigratie aantonen (Rome, (AP) 13.6).

EUWE IN NEW YORK.

Euwe speelde aan veertig borden, won 23 partijen, verloor zeven en gaf tien remise.

K.L.M.

Zondag as. viert de K.L.M. het 20 jarig bestaan van de lijn Amsterdam—Batavia.

CARAIBISCHE COMMISSIE.

Aneta meldt dat de vierde bijeenkomst van de Caraibische commissie die nu te Jamaica gehouden wordt zal duren van de 23ste tot de 28ste. De heer Kielstra zal voorzitter zijn en namens Curaçao is de heer de La Try Ellis tot vertegenwoordiger aangewezen terwijl Suriname door den heer Jong Baw vertegenwoordigd wordt. De heer Schiff, 2e secretaris van de Nederlandse ambassade in Washington zal de heer Peters vervangen.

PRINS BERNHARD ERE-LID STUDENTENCORPS VRIJE UNIVERSITEIT.

Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard is onlangs in de kleine zaal van het Concertgebouw geïnstalleerd als erelid van het studentencorps der Amsterdamse Vrije Universiteit. Toen de Prins, die zelf zijn open wagen bestuurde, door de stad reed naar het Concertgebouw, werd hij door het saamgestroomde publiek luide toegejuicht. Het politie-muziekcorps speelde bij aankomst het lied der studenten.

In aanwezigheid van vertegenwoordigers van het gemeentebestuur, politie, eerste militaire afdeling en van talloze studentenverenigingen, hing de rector van de Senaat, de heer A. Klapwijk, de Prins het groen-witte lint met de ere-medaille over de schouders en overhandigde hem de oorkonde. Daarna nam de Prins het woord, waarbij hij o.a. dankte voor de hem verleende onderscheiding.

Na afloop was er een diner in American.

M.B.

ONTWIKKELING DER POSTERIJEN.

Deze maand wordt in de Verenigde Staten het feit herdacht, dat 100 jaar geleden de eerste postzegel in omloop werd gebracht.

De uitgave van deze eerste zegel in 1847 was het begin van een tijdperk van grote uitbreiding der Noordamerikaanse posterijen, die tegenwoordig een van Noord-Amerika's grootste commerciële en openbare nutsbedrijven zijn.

Het aantal postkantoren, dat in de tijd van de ratificatie van de grondwet in 1789 75 bedroeg, is uitgegroeid tot een aantal van 41.792 in 1945. Heden ten dage wordt door 95.000 brievenbestellers in 5000 steden en door meer dan 32.000 plattelands-bestellers in landelijke en verafgelegen streken in de Verenigde Staten post bezorgd aan 8 millioen families of 30 millioen personen.

Dagelijks vliegen postvliegtuigen bijna 1 millioen mijl met hun lading van 6 millioen poststukken. Meer dan 90% van de inkomsten der Posterijen komt tegenwoordig uit de verkoop van postzegels, gezegeld papier en het verhuren van frankeermachines.

In 1847 bedroegen de ontvangsten der Posterijen 860.380 dollar en in 1945 waren zij meer dan 1.300.000.000 dollar. Sedert 1847 zijn in de Verenigde Staten meer dan 650 milliard gegomde postgezels gedrukt. Het aantal behandelde poststukken is gestegen van 124 millioen in 1847 tot 38 milliard in 1945.

GAAT U OP VACANTIE?

Bonnen meenemen op vacantie.

De vacantiegangers zullen, indien zij voor langer tijd dan vijf dagen hun intrek nemen in een hotel, deze zomer hun levensmiddelenbonnen nog niet thuis kunnen laten, zo deelt Bedrijfshoreca mede. De hotel-restaurants ontvangen slechts beperkte toewijzingen ten behoeve van het passantenverkeer, niet voor het vacantietoerisme. De pensions ontvangen in het geheel geen toewijzingen. Deze zijn dus voor wat de maaltijdverstrekking betreft, volledig aangewezen op de levensmiddelenbonnen der gasten. Men kan dus geen enkele maaltijd bonloos genieten. Het is natuurlijk ook voor toeristen mogelijk, een bonloze maaltijd in een restaurant te gebruiken, doch dit kan uiteraard geen regel zijn. Daarvoor zijn de toewijzingen te beperkt.

HEEFT GERHAERTS HET TE DRUK?

STATENLID GERHARTS.

Niet officieel bevestigde geruchten delen ons mede, dat de heer Gerharts wegens te drukke werkzaamheden ontslag gevraagd zou hebben als statenlid. De heer Gerharts is een benoemd lid, zodat er dan een opvolger voor hem door Z. Ex. de Gouverneur benoemd zal moeten worden.

Nieuw initiatief van de vrouwen van Nazareth

De autobus, die van Haarlem naar Noordwijk rijdt, stopt in het landelijke Vogelenzang aan de halte „Tiltenberg", het domein van de Vrouwen van Nazareth, en het vriendelijke witte huis van die naam, dat men binnengaat heeft het rustige van een klooster, maar ook het invitereride van een landhuis. Het stuk duin, dat zich er achter uitstrekt, met uitzicht op een strook bollenvelden, heeft echter niets van een kloostertuin, het is een lustoord voor konijntjes en koekoeken, voor de nachtegaal, die fluit in het overgebleven hout en voor alles wat groeien en bloeien wil in de droge duingrond.

„De Tiltenberg" is het opleidingshuis van de Vrouwen van Nazareth en het nest, waar de uitgevlogenen telkens terugkeren, want de toegetredenen tot dit genootschap van gemeenschappelijk leven, dat nu meer dan 25 jaar bestaat, beleven haar leken-apostolaat op veelzijdige wijze.

Het aanvankelijk doel van Pater van Ginneken, toen dit gezelschap van lekevrouwen in 1921 door hem gesticht werd, was het bekeringswerk onder niet-katholieken en het lekenwerk in de Missie. Men herinnert zich wellicht de retraites voor niet-katholieken, die door Pater Van Ginneken met de Vrouwen van Nazareth in de eerste jaren werden georganiseerd in Huize „Overvoorde" en „De Voorde" in Rijswijk. De brochures, die in die tijd over dit opkomend bekeringswerk werden uitgegeven, komt men hier en daar nog wel eens tegen, zoals het G.G.G. boekje „Met God alleen", waarin verschillende converteten van Huize Overvoorde hun ervaringen weergaven en zoals de „Oproep" van Dr. Van Ginneken van lekenapostelen voor Indië.

Zo was het begin. Maar zeven jaar later, in 1928, werd aan de Vrouwen van Nazareth de leiding opgedragen van het Katholieke jeugdwerk in het bisdom Haarlem. Het was de periode van de Graal — de naam die zij aan haar speciale jeugdbeweging gaven — en voor het gezelschap de periode van wijde expansie over geheel de wereld. Deze moderne vorm van leken apostolaat trok de aandacht en achtereenvolgens werden de Vrouwen van Nazareth uitgenodigd naar Engeland, Duitsland, Australië, Schotland, Amerika; later ook naar China, Zuid-Afrika, Zweden en Nederlands Indië. Maar de Tiltenberg in het Hollandse duinlandschap bleef het centrum en toen de tijd kwam, had het van de bezetting te lijden wat zoveel gebouwen en instellingen te lijden kregen: de Graal als jeugdbeweging werd verboden en het gezelschap der Vrouwen van Nazareth werd „opgeheven".

Dat snoeien van dor en groen echter, wat in die zware jaren zo meedogenloos gebeurde, heeft veelal een heilzaam uitbotten tengevolge gehad. Twee jaar na de oorlog ontplooien de Vrouwen van Nazareth weer volop haar activiteit, al is het dan ook niet langer in de jeugdbeweging, waar zij de stoot aan gegeven hebben, en al heeft haar werk zich door de omstandigheden meerzijdig ontwikkeld. Het is begrijpelijk, dat een jong, nieuw gezelschap, dat beoogt voortrekker te zijn voor de leken, in welke vorm van actie ook, zijn weg moet zoeken en moet uitgroeien langs successen en mislukkingen, langs critiek en tegenstand, langs voldoening ook, maar voor alles met een onbreekbaar idealisme.

Met het plan in October een Hogere Missieschool te openen, die zal staan onder wetenschappelijke leiding van Dr. G. Allard, zijn de Vrouwen van Nazareth tot het oorspronkelijk doel van haar stichting teruggekeerd. Als men bij een veelbewogen levensloop omkijkt, ziet men soms zo duidelijk de rode draad, die Gods bestel er door heen geweven heeft. Meer dan ooit is dit naoorlogse de tijd waarin iedere leek op de bres moet en kan staan voor het onzichtbare rijk, waar hij of zij zich deel van weet. Sterk groeien ook in het buitenland, de drang en de actie van leken om zich in dienst te stellen van de missie. Dat bij leken het verlangen naar scholing voor missiewerk leeft, bewijzen wel de zestig aanvragen voor het volgen van de cursus, die binnenkwamen, nadat het eerste berichtje was uitgegaan.

Tweeledig is het doel van de Hogere Missieschool, het meer capabel maken van de tot missiewerk bereide leken en het opvangen van de besten uit de stroom van jonge vrouwen, die min of meer uit avontuur wegtrekken. Zoals men reeds heeft kunnen lezen in „De Tijd" van 23 Mei, komen alleen vrouwen onder de dertig, die en beroepsopleiding voltooid hebben, voor deelneming aan de cursus in aanmerking. Maar ook jonge vrouwen, die op het punt staan te trouwen en in het missieland van haar toekomst leken-apostel willen zijn, kunnen de school volgen.

Vanzelfsprekend heeft deze missieschool nauw contact met de missiebeweging onder de studenten. Wie de opleiding heeft doorlopen en naar het missiegebied gaat, verplicht zich ofwel aan een instelling, ofwel aan een Missie-Bisschop, om een bepaald aantal jaren te blijven werken.

De Hogere Missieschool van de Tiltenberg is een novum, waar de tijd echter volledig rijp voor was.

A. Bgl.

(De Tijd).

Van Eeden Fonds

(over 1945)

In 1945 bestond de Nederlandse Commissie uit:

Mr. A. van Traa, voorzitter; Prof. Dr. A. A. Pulle, Dr. A. A. L. Rutgers, en Dr. C. J. J. van Hall, secretaris-penningmeester.

Na de capitulatie van de Duitse krijgsmacht en de bevrijding van het land op Vrijdag 4 Mei zijn enige maanden verlopen alvorens de verbinding met Suriname was hersteld.

In November zond Prof. Stahel enige partijen houtmonsters en bijbehorend herbarium-materiaal aan den waarnemend directeur van de Afdeling Handelsmuseum van het Indisch Instituut. Een compleet stel van dit materiaal is aan Prof. Pulle toegezonden, die het in bewerking heeft genomen.

De in het Veertigste Jaarverslag genoemde voortzetting van deel I van de Flora of Surinam was in Januari 1943 geheel gereed voor afdrukken. Deze nieuwe aflevering vormde tevens het slot van vol. I, part. I. De bezetter verbood echter het publiceren van deze flora in de Engelse taal. Om het tijdstip van publicatie vast te leggen en tevens het risico van het verloren gaan van manuscripten of zetsel te verdelen, werden 10 exemplaren afgedrukt en met de reeds verschenen afleveringen van vol. I, part. I ingebonden en als compleet deel over verschillende instituten en particulieren verspreid. Deze laatste aflevering van vol. I, part I bevat de volgende fam. Graminei door Mej. Dr. G. J. H. Amshoff en Dr. J. Th. Henrard, Amaryllidaceae en Iridaceae door Mej. M. J. A. Boterenbrood, Triuridaceae, Hydrocharitaceae, Alismataceae en Butomaceae door Dr. F. P. Jonker, Portulacaceae door Dr. S. J. van Ooststroom, benevens aanvullingen van de Cyperaceae door Dr. H. Uittien. Met de Index bevat dit deel 524 pagina's. Binnenkort zal de gehele oplage van de aflevering worden afgedrukt en verspreid. In de loop van 1942 verscheen als Mededeling Nr. 25 van de Afdeling Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut „The Grasses of the Dutch West Indian Islands" door Mej. Dr. G. J. H. Amshoff.

Door de oorlogsomstandigheden was het onmogelijk veel nieuwe families in bewerking te nemen. Toch konden nog enkele kleine families vrijwel voor publicatie gereed gemaakt worden, nl. Theaceae door P. F. van Heerdt en Ebenaceae, Styracaceae en Symplocaceae door F. Terpstra.

Een zwaar verlies werd geleden, toen de trouwe medewerker aan de Flora of Surinam, Dr. H. Uittien, op 10 Augustus 1944 door de Duitsers te Vught werd gefusilleerd. Vele bijdragen hebben wij aan hem te danken. Na de capitulatie van Japan ontvingen wij het bericht, dat de vroegere medewerker aan de flora, Dr. P. J. Eyma, die vóór zijn vertrek naar Nederlands-Indië enkele families had bewerkt, in een Japans krijgsgevangenen-kamp was omgekomen.

Hoewel de botanische verzamelingen uit Suriname te Utrecht de oorlog zonder schade zijn doorgekomen, is er toch door de oorlog een gevoelig verlies geleden. Van de grote familie der Orchidaceae bevond zich al het materiaal (behalve de collecties Lanjouw en Rombouts) te Berlijn-Dahlem. Bij het bombardement van Dahlem op 1 Maart 1943 is dit materiaal geheel verloren gegaan, zodat de bewerking van deze familie voorshands onmogelijk is.

Zeer te betreuren is, dat de expeditie naar de Tafelberg, die in 1940 in voorbereiding was, door de oorlogsomstandigheden niet kon worden uitgevoerd. In 1943 echter volbracht een Amerikaanse expeditie onder leiding van Dr. Bassett Maguire en uitgerust door de New York Botanical Garden, de exploratie en kon daarbij gebruik maken van de luchtfoto's van de Tafelberg, gemaakt ten behoeve van onze expeditie en die de enige toegangsweg naar de hoogvlakte aan het licht hadden gebracht. De Amerikaanse expeditie kon een uitgebreide collectie botanisch materiaal bijeen brengen, die zeker onze kennis van de Surinaamse flora zeer zal verrijken. Dit stemt tot voldoening, doch te betreuren is het, dat het materiaal van de flora van de Tafelberg thans niet eigendom is van het Utrechtse Herbarium en dientengevolge voor de verdere bewerking van de Flora of Surinam niet voldoende toegankelijk is. Dr. Maguire heeft voor de bewerking van een deel der collecties de hulp van de medewerkers van het Utrechtse Herbarium ingeroepen.

In opdracht van het Surinaamse Gouvernement werd door Dr. D. C. Geyskes, Surinaams ambtenaar, in de oorlogsjaren botanisch materiaal verzameld. Dit is, tot ons leedwezen, aan Amerikaanse instituten geschonken.

Sedert de bevrijding konden nog niet veel nog onbewerkte families in studie worden genomen. De familie der Meliaceae is in bewerking bij den heer C. F. A. Bruyning, waardoor wij voor het eerst een Surinamer tot onze wetenschappelijke medewerkers mogen rekenen.

In December 1945 kwam een zending uit Suriname, nl. een collectie houtmonsters met bijbehorend herbariummateriaal, verzameld in 1944 door Prof. Stahel. Doordat door toedoen van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao de dames Mej. Dr. G. J. H. Amshoff en Mej. Dr. A. M. W. Mennega als assistenten ten behoeve van het botanisch onderzoek van Suriname aan het Botanisch Museum en Herbarium te Utrecht konden worden aangesteld, kon de bewerking van deze collectie onmiddellijk ter hand worden genomen. Mej. Amshoff bewerkt het herbarium-materiaal en Mej. Mennega verricht het anatomisch onderzoek van het hout.

De medewerkers van de Flora of Surinam zullen eerst de bewerking van de collecties van Maguire beëindigen en daarna kunnen weer nieuwe families in studie worden genomen. Een groot nadeel is deze kleine stagnatie in de bewerking van de Flora of Surinam niet, daar door de vele nieuwe onderzoekingsplannen in de naaste toekomst ook belangrijke botanische collecties verwacht kunnen worden.

K.L.M. gaat vliegen met een nieuw Douglastype

Naar verwacht wordt, zal in de herfst van dit jaar begonnen worden met de aflevering van de zeven door de K.L.M. bij de Douglas Aircraft Company in Santa Monica, Californië, bestelde DC-6 machines. Deze uiterst snelle en comfortabele machine, de plaats biedt aan 44 passagiers, zal ongetwijfeld zowel in technisch als in commercieel opzicht een belangrijke aanwinst voor onze nationale burgerluchtvloot blijken te zijn.

Op 28 Maart heeft de eerste luxueuze verkeersmachine van dit type, die Douglas na de oorlog heeft uitgebracht, in Santa Monica zijn succesvol debuut gemaakt. De DC-6 is de jongste van de beroemde Douglasfamilie, doch de grootste. In 1934 was de K.L.M. de eerste wereldluchtvaartmaatschappij, die met Douglas-vliegtuig ging vliegen; toentertijd met het eerste verkeerstoestel der DC-serie, de DC-2, die 14 passagiers kon vervoeren. Toen even later de grotere DC-3 uitkwam, die 21 passagiers kon herbergen, was dat een belangrijke vooruitgang. De DC-3 was een type, dat meer succes had dan enig ander vliegtuig, waar ook ter wereld gebouwd. Meer dan 10.000 van deze toestellen hebben voor, tijdens en na de oorlog op civiel, maar vooral ook op militair gebied onschatbare diensten bewezen.

Het eerste 4-motorige toestel in deze serie was de DC-4, het vliegtuig, dat in de oorlog als Skymaster beroemd werd. Skymasters en DC-4's hebben bewezen, goede en economische vliegtuigen te zijn en de K.L.M. heeft ook deze toestellen tot nu toe op haar wereldlijnen steeds met groot succes gebruikt.

De DC-6 heeft aanzienlijk sterkere motoren en is dan ook belangrijk sneller dan de DC-4. Laatstgenoemd toestel is uitgerust met 4 motoren van 1450 PK elk, de DC-6 heeft 4 motoren van 2100 PK, terwijl zij met waterinjecties 2400 PK kunnen leveren. Dit laatste zal het geval zijn bij de door de K.L.M. bestelde toestellen; in het totaal maakt dit dus een verschil in vermogen uit van niet minder dan 3600 PK. De gemiddelde kruissnelheid van de DC-6 zal op de K.L.M.-lijnen bedragen 425 km. per uur, dus 100 km. dan de DC-4.

Vleugelbreedte 35,36 m.

Van buiten is aan het vliegtuig niet veel verschil te ontdekken met de DC-4. De raampjes zijn wat groter en niet rond, maar rechthoekig, de cabinedeur bevindt zich aan bakboord tussen en niet achter de raampjes; mondt dus niet achter in de kajuit uit, maar er midden in (dit houdt verband met de speciale cabine-indeling). De vorm van de roeren is anders, oa. in verband met de grotere snelheid, de romp is langer dan die van de DC-4 en ook is dit het geval met de motorgondels.

De totale vleugelbreedte van het vliegtuig is 35,36 m.; de lengte van de romp is 30,65 m. Het verticale richtingsroer steekt 8,66 m. boven de grond uit. Vier Pratt & Whitney 2400 PK Double Wasp motoren drijven propellers aan met omkeerbare speed, waarvan de bladen pl.m. 2m. lang zijn. Door deze omkeerbare speed kan bij de landing aanzienlijk afgeremd worden, hetgeen grotere veiligheid verzekert. Bovendien worden de uitlaatgassen van de motoren op een speciale manier naar buiten gestuwd, waardoor extra voortdrijvingskracht aan die van de propellers wordt toegevoegd.

Technische inrichting.

De DC-6 heeft accommodatie voor 44 passagiers. De cabine is luchtdicht en geïsoleerd, terwijl temperatuur, vochtigheidsgraad en luchtdruk constant worden gehouden. Het is een zg. drukcabine, hetgeen betekent, dat tot op 3 km. hoogte een luchtdruk van 76 cm. kwikdruk kan worden gehandhaafd. Boven die hoogte wordt de druk in de cabine geleidelijk lager, totdat zij gelijk is aan die op 2000 m. hoogte.

Dit is het geval wanneer het vliegtuig zich ongehinderd door luchtstromingen volkomen gelijkmatig voortbeweegt op 6 km. boven zeeniveau (ruim 1000 m. hoger dan de top van de Mont Blanc!). Voor de verwarming wordt stralingswarmte gebruikt, verspreid door verwarmde bodem en zijvlakken.

Langs electrische weg wordt ijsvorming op de propellers tegengegaan; ijsvorming op de vleugels en staart wordt voorkomen door verwarming. Het vliegtuig is vervaardigd uit een hoogwaardige aluminiumlegering die sterker en lichter is dan de aluminium legeringen, die tot dusver in verkeersvliegtuigen werden gebruikt. De DC-6 is het eerste vliegtuig waarin al deze nieuwe vindingen zijn toegepast. Dit stempelt het toestel tot een der modernste ter wereld.

Speciale verlichting.

In de cockpit is een speciale verlichting aangebracht, die spiegelen van de ruiten voorkomt en de bestuurders minder snel vermoeid doet zijn. De overbrenging van de besturing is zo licht, dat één bestuurder de machine kan landen met slechts één hand aan het stuurwiel.

De ontwerpers van de DC-6 hebben een buitengewoon ruime cabine willen scheppen. De hoogte van de passagierscabine is ruim 2.10 m., de breedte meer dan 3 km. en de lengte 20½ m. De passagiers komen de cabine binnen door een grote deur, ongeveer in het midden van de romp en komen dan eerst in een ruimte, waar de vestiaire en het buffet zijn. Hiervoor bevindt zich een compartiment waar 32 zitplaatsen zijn, waarvan aan bakboord de voorste 4 zitplaatsen zijn afgescheiden, die bestemd zijn voor de bemanning; achter in de machine is een afdeling met nog 16 zitplaatsen; 2 zitplaatsen kunnen vervangen worden door 1 bad.

BURGERLIJKE STAND.

Stadsdistrict.

Bevallen op Juni:

5 Moesker, Telma Hendrika echtg. v. Klooster, A. C. z; 1 Jansen, Andrea, echtg. v. Curiel, J. R. d; 2 Torregrosa, Juana de la Cruz d; Visman, Elisabeth Wilhelmina echtg. v. Kusters, A. J. P. z; 4 Meulens, Leocadia Petronilia echtg. v. Pedro, N. D. z; Slagtand, Mathilda Johanna echtg v. Bosk, E. R. z; 1 Naugler, Doris Bernita echtg. v. Hindal, B. z; 5 Kirindongo, Anna echtg. v. Fraai, M. A. z; Roosberg, Claudia Marcela d; 8 de Lannoy, Victoria Felicia echtg. v. Daal, J. G. d; 7 Weigle, Hermine Mathilde echtg. v. Westerveld, G. E. d; 6 Kraanwinkel, Hermenegilda Florencia echtg. v. Bakmeyer, H. A. d; 7 Hieronimus, Zuliana Olivia echtg. v. Daal, B. C. d; 3 de Vroom, Wilhemina Klasina echtg. v. Hoffmann, J. R. d; 7 van Grieken, Edith Benigna echtg. v. Evertsz, S. A. d; Goeloe, Ramona Nonata echtg. v. Pieternella, J. B. z; 6 Fresco, Hendrika echtg. v. Celestijn, C. z; Daal, Rina Egeria echtg. v. Esser, H. A. z; Mei 24 Wijngaarde, Paulina Eleonore echtg. v. Goveia, A. J. d; Juni 8 La Bast, Brigida Simona echtg. v. Lourens, S. z; 9 Sambo, Vera Miguelina echtg. v. Rodrigues, J. M. A. d; 6 Hendriks, Maria echtg. v. de Man, G. C. z; 8 Francisca, Seferina Epifania echtg. v. Rondei, F. V. z; 7 Hooi, Carmita Maria echtg. v. Hooi, L. E. z; 9 de Weever, Agnes Agatha echtg. v. Carty, E. A. z; Provence, Maria Magdalena z; 11 Henriques, Felisia Francisca echtg. v. Paulina, H. M. z; 8 Mathilda, Clemencia Lucresia echtg. v. Mulder, J. B. d; 9 Martijn, Dolores Antonio echtg. v. Snijders, W. P. d; 7 Domacasse, Agatha Jeannette d; 10 Watlies, Bernice Felicia echtg. v. Williams, F. E. z; Marcus, Selina Nicolina echtg. v. Esser, A. D. d; 7 Coffie, Maria Virginia d; Danira, Sarah Maria Francisca z; Thompson, Maria echtg. v. Heldring, J. L. z; 11 Zimmerman, Genoveva echtg. v. Martha, C. C. z; 10 Scott, Liola echtg. v. de Koop, C. Ch. d; 8 Allée, Isidora z; 11 Sambo, Rofina Virginia echtg. v. Bernardus, E. S. d; Legrand, Germaine Eulalie echtg. v. Arrindell, A. E. z.

Ondertrouwd op Juni:

5 Telle, Leendert en Ponsen, Maria; 6 de Haak, José Casildo en Giribaldi, Ana Merarda; 7 van der Schaaf, Berend en Rotteveel, Henrijetta; Martijn, Pablo Lourencio en Leest, Nora Julita; 9 Pantoflet, Earnest Clive en Barry, Victoria Violeta; 10 Perret Gentil, Milton en Guerrero, Berta; 11 Woodley, Headley Moulton en Phillips, Gwendoline Violatto; Hoogenbergen, Willem Frederik Hendrik en van Rosberg, Bertha Antonia; 12 Govaard, Reinier Anton en Lespenran, Agnes Thérèse; Dare, Clinton, Neville en Jessurun, Wilhelmina Louise Maria; Tjomas, Edmund en Thomas, Veronique; Sahadataly en Maduro, Astrelia Virginia.

Getrouwd op Juni:

11 Faneyte, Martinus Nemesio en Silie, Aura Maria; Mercelina, Francisco Juan en Adamus, Olimpia Anastatia; Koster, Ernesto Ildefonso en Eersteling, Vera Margarita Paulina; Evers, Evert Jan en Kuipers, Sijtske; Lesire, Juan Francisco en de Frias, Petronila Emilia; 12 Campos, Luis en Rodrigues, Marcelina; Dania, Isaac Herman en Henriquez, Helena Gertruda Francisca; Daly, Thomas Emmanuel en Osborne, Elizabeth; Schotborg, Emiliano en Jozefa. Jozefa Maria.

Overleden op:

April 29 Girigoria, Bernardus Bruno 73 j.; Mei 31 Martins, Francisco echtg. v. Dias, Conceicao 41 j.; Kerindoongo, Francisca Clotilda echtg. v. Bonafasia, V. M. 72 j.; Juni 3 Martina, Pricio Patricio 2 m.; April 7 Wild, Michaela 79 j.; Juni 4 Petrus, Hogennio Papa echtg. v. Kwijn, A. V. 55 j.; Mei 27 Cicilia, Mathea 48 j.; Juni 1 Mariana, Catharina echtg. v. Winklaar, R. M. 51 j.; Mei 17 Gamarra, Felipe de Jesus echtg. v. Geerman, F. 40 j.; 31 Henriquez, Eleazara Josefina 64 j.; Juni 4 den Heyer, Aagje 9 d.; 3 Palm, Antolina 65 j.

Tweede district.

Bevallen op:

Juni 1 Chucha, Virginia Ferrer echtg. v. Bito, J. A. d; Mei 31 Mathilda, Berginia Bernabé echtg. v. Benita, J. C. z; Juni 3 Arnoldus, Frieda Rodelfina echtg. v. Fleming, W. H. d; Mei 31 Thielman, Fedora Orestes echtg. v. Margarethe, J. E. d; 28 Diaz, Rosa echtg. v. Arends, T. d; Juni 3 Josefina, Johanna Nicasia echtg. v. Iltes, M. D. z; Mei 29 Margaritha, Leonora echtg. v. Martina, D. E. z; Juni 3 Ortega, Mathilda Felicia z; 2 van Ommeren, Lunette Celeste d; Lamp, Josefa Maria echtg. v. Lampe, P. S. z; Mei 27 Maduro, Norma Lucilia z; 31 Ignacia, Petronilia Virginia d; Emanuel, Ann z; 29 Sambo, Petronilia echtg. v. Antonio, R. A. F. z; Juni 2 Gaari, Gloria Marietta echtg. v. Atimadora, F. H. d; 5 Mauricio, Dominga Guzman echtg. v. Martina, M. L. d; Martina, Ambrosina Isidora echtg. v. Antonio d; 4 Bloem, Isbelia Magdalena echtg. v. Bronswinkel, E. M. d; Mei 31 Marcuñé, Olga Marciana d; Juni 4 Everon, Johanita Antonia d; 6 Macaria, Melina Eulogia z; 4 Clarinda, Marcolina Justina d.

Ondertrouwd op Juni 2: Vos, Augusto German en Blanchard, Roseanna Laurie.

Getrouwd op Juni 4: Profas, Telesforo Papa en Martina, Theresa; Martina, Bruno Marcelo en Florentina, Evarista Maria.

Overleden op Mei 30: Jansen, Rosa Delima echtg. v. Dimie, A. 64 j.

Afzonderlijke Vrede

Bij handopsteken heeft het Labourcongres te Margate zijn zegen gegeven aan de buitenlandse politiek van Bevin. De mythe van de „rebellen", die als een geduchte macht de partij-pyramide zouden ondergraven, is door dit eenvoudig gebaar weggewuifd. De „rebellen" zijn lastig en bovendien welbespraakt, maar hun strijdkreet „links richten" is langs het Britse volk heengegleden. Wallace heeft, zeker in Groot-Brittannië, vergeefs gepleit. Als Bevin, humeurig geworden onder deze obstructie, spreekt over een „dolksteeg in de rug", klopt de conservatieve „Daily Telegraph" de Labourminister op de schouder. „Een dolkstoot? Wees gerust Bevin, het is maar een pennemesje". Attlee en Bevin kunnen dus hun buitenlandse politiek, uiteengezet en verdedigd in het manifest „kaarten op tafel" voortrekken. Een politiek, die niet door Washington gedecreteerd wordt, maar die toch, op grond van de kille logica van economie en strategie, steeds weer gericht zal zijn op de Verenigde Staten.

Tijdens het Margate-congres heeft Bevin de totstandkoming van het Brits-Amerikaanse economische accoord voor beide zone's in Duitsland aangekondigd. Een zuiver economische maatregel, noodzakelijk geworden, daar de Sovjet-Unie de economische eenheid van Duitsland met geheel andere maatstaven meet. Maar een maatregel, die voor verdere stappen gevolgd moet worden. Ook politieke, omdat het onmogelijk is op de duur aan een democratisch statuut te ontwikkelen, bij volkomen politieke onmondigheid.

Uit deze dingen volgt automatisch, dat West- en Oost-Duitsland steeds verder, als door een enorme wig, uit elkaar gedreven worden. Voorlopig worden er nog pogingen gedaan, deze onverbiddelijke loop der historie te bemantelen. Morrison, de grote diplomaat van het Labourteam, trachtte het vaderschap van „kaarten op tafel" te verdoezelen, het is louter een zakelijke quaestie, dat Engeland en Amerika gezamenlijk in hun zone's orde op zaken stellen. De waarheid is, dat Duitsland reeds vóór Potsdam toen de Sovjet-Unie, in ruil voor drie Berlijnse aandelen, de grenspalen naar het Westen verzette, reeds in twee delen uiteen gevallen was.

Reeds vóór de conferentie van Moskou toen de Truman-doctrine in alle stilte werd uitgewerkt — wezen Amerikaanse „woordvoerders" er op, dat de Verenigde Staten vrede zouden sluiten, desnoods zónder Rusland. Deze waarschuwing klinkt de laatste dagen opnieuw. Amerika zou van plan zijn met Duitsland en Japan de zaken te regelen, indien Sovjet-Rusland voet bij stuk blijft houden. Een Amerikaanse vrede met Japan, zou slechts het probleem-Korea overlaten; een vrede met Duitsland zou beperkt moeten blijven tot West-Duitsland, met Berlijn als eiland van Babylonische verwarring. Het is logisch, dat Groot-Brittannië in deze materie geen initiatief neemt. Het is onvermijdelijk, dat Londen, indien de zaken aldus op de spits gedreven worden. Washington zal volgen. Moet volgen, omdat er geen middenweg is. Groot-Brittannië, zo heeft Bevin aangekondigd, zal alvast een imperium-conferentie houden over de Japanse vrede. Dit klinkt onschuldig, maar het kan meer betekenen.

Ongetwijfeld begrijpt Moskou al deze voortekenen. Zoals de weigering van de West-Duitse ministerpresidenten, om de voorgenomen conferentie der premiers in „Russisch" Berlijn te houden, in plaats van in „Amerikaans" Munchen. Er zijn echter geen aanwijzingen, dat de Sovjet-Unie voor de duidelijke Amerikaanse bedoelingen zwicht. Wel voor het tegendeel. Moskou klopt opnieuw aan bij Turkije en Rusland is wéér een campagne begonnen, ter bevordering van de „bedreigde" Hongaarse democratie. De grenzen tussen twee werelden worden scherper getrokken. Er is, zoals Bevin na de Moskouse conferentie verklaarde, veel duidelijk geworden. Vooral dit, dat het democratisch systeem van het Westen en het totalitair regiem van het Oosten, na de handreiking tijdens de oorlog hun eigen weg gaan. UNO-paleizen ten spijt.

(Volkskr.)